

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” împotriva Întreprinderii Municipale de Gestioare a Fondului Locativ nr. 4 din mun. Chișinău în procedura falimentului cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2rac-80/24

Nr. PIGD 2-21078048-01-2rac-30042024)

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă nu constituie temei pentru admisibilitatea recursului. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Ojoga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secieru, M. Anton, V. Cotorobai)

25 martie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Gheorghe Stratulat
Ion Munteanu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 mai 2021, Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” (în continuare „Apă-Canal Chișinău” S.A.) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale de Gestioare a Fondului Locativ Nr. 4 din mun. Chișinău (în continuare Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău) privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că, la 15 octombrie 1997, a încheiat cu Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău contractul pentru livrare apei și recepționarea apelor uzate nr. 4-004-33/01.

3. În conformitate cu pct. 3.1.1., 3.2.1. și 4.1. din contractul vizat, „Apă-Canal Chișinău” S.A. și-a asumat obligația de a presta servicii de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate, Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău – obligația corelativă de achitare a costului serviciilor conform tarifelor stabilite, volumul apei consumate fiind determinat în baza indicilor contoarelor instalate la bransamentele blocurilor locative, consemnați în cartelele de evidență semnate de ambele părți.

4. În baza facturilor fiscale eliberate de operator, Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău avea obligația de a achita serviciile prestate în limitele indicate în documentele înaintate spre plată, însă, cu încălcarea obligațiilor contractuale, nu a efectuat plata pentru perioada mai 2017 – aprilie 2021, acumulând o datorie în sumă de 3 805 353,78 lei.

5. Prin hotărârea nr. 2i-29/17 din 11 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă, s-a constatat insolvabilitatea debitorului și s-a intentat procedura de insolvabilitate față de Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău, fiind desemnat totodată în calitate de administrator al insolvabilității Ion Popa.

6. Subsecvent, reclamanta a menționat că la 12 mai 2017 a depus cerere de admitere a creanțelor în sumă de 3 676 739,81 lei, solicitând validarea și includerea acestora în tabelul definitiv al creanțelor la categoria creanțelor chirografare de rangul V, cerere admisă de instanța de judecată, care a validat „Apă-Canal Chișinău” S.A. în calitate de creditor chirografar de același rang, în cuantumul indicat.

7. În continuare, a enunțat că în scopul redresării acestui litigiu pârâtei i-a fost expediată prin intermediul unei scrisori recomandate, reclamația

nr.1200/5565 din 14 aprilie 2020 în sumă de 2 455 299,81 lei, acumulată pentru datoriile curente, însă aceasta a rămas fără răspuns și executare.

8. Facturile fiscale, împreună cu anexele, au fost remise în adresa Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău, urmând a fi achitate în conformitate cu prevederile art. 17 lit. g) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, iar potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce din 14 mai 2021, datoria curentă acumulată de aceasta față de SA „Apă-Canal Chișinău” constituie 3 805 353,78 lei pentru perioada mai 2017 – aprilie 2021, inclusiv.

9. Având în Vedere cele enunțate, „Apă-Canal Chișinău” S.A. a solicitat încasarea din contul Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău în beneficiul său a datoriei în mărime de 3 805 353,78 lei, acumulată pentru perioada mai 2017 - aprilie 2021 și a taxei de stat în mărime de 50 000 lei.

10. Prin încheierea protocolară din 11 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Întreprinderea Municipală „Infocom” (în continuare Î.M. „Infocom”), s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu.

11. La 14 iunie 2022 „Apă-Canal Chișinău” S.A. a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat încasarea din contul Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău în beneficiul său a datoriei în mărime de 3 805 353,78 lei, acumulată pentru perioada mai 2017 - aprilie 2021 și a taxei de stat în mărime de 50 000 lei.

12. În motivarea cererii de concretizare a cerințelor, reclamanta a indicat că la 30 martie 2018 a încheiat cu Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău, prin administratorul insolvenței Ion Popa, contractul nr. 4-004-33/01 privind furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și canalizare.

13. În baza acestuia, a asigurat furnizarea serviciului până la punctele de delimitare, iar Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău avea obligația de a achita facturile emise, calculate conform indicilor contoarelor, volumului mediu lunar, normelor de consum și prevederilor legale aplicabile.

14. Cu toate acestea, pârâtul nu a achitat serviciile prestate, acumulând datorii. Facturile fiscale și anexele au fost remise Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău spre plată conform art.17 lit. g) din Legea nr. 303/2013, iar facturarea a respectat prevederile legale și regulamentare în vigoare.

15. Reclamanta a susținut că nu există probe privind contestarea vreunei facturi, iar consumatorii continuă să beneficieze de serviciile prestate.

16. De asemenea, a subliniat că în procedura de faliment, volumul serviciilor facturate și nedistribuit rămâne în sarcina Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău, care este obligată să achite operatorului, iar ea livrează serviciul până la punctul de delimitare stabilit, în timp ce Întreprinderea Municipală „Infocom” asigură distribuirea și calculul volumelor pe apartamente, fără ca lichidatorul să fi luat în considerare volumul înregistrat la contorul comun al blocului.

17. Prin hotărârea din 13 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de „Apă-Canal Chișinău” S.A.

18. La 08 ianuarie 2023, Lichidatorul Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău în procedura falimentului Ion Popa a declarat apel, iar la 14 iunie 2023 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 13 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată înaintate de „Apă-Canal Chișinău” S.A..

19. Prin decizia din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel declarată de Lichidatorul Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău în procedura falimentului Ion Popa.

20. S-a casat integral hotărârea din 13 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de „Apă-Canal Chișinău” S.A. împotriva Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău în procedura falimentului cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

21. Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut, cu trimitere la art. 8 alin. (1) și (2) lit. a), art. 9 alin. (1) și (2), art. 512 alin. (1) și art. 514 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), la art. 23 alin. (3) și (4) din Legea nr. 1324 din 10 martie 1993, la art. 2 din Legea nr. 1402 din 24 octombrie 2002, precum și la pct. 9 și pct. 17 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, că prima instanță a aplicat eronat normele de drept material.

22. Subsecvent, analizând probele administrate, și anume contractele nr. 4-004-33/01 din 15 octombrie 1997 și din 30 martie 2018, facturile fiscale emise, precum și mecanismul de facturare și distribuire a plăților prin intermediul ÎM „Infocom”, instanța de apel a constatat că serviciile de alimentare cu apă și canalizare sunt evidențiate în funcție de consumul înregistrat la nivel de bloc locativ și repartizate ulterior pe fiecare consumator, iar achitarea acestora se efectuează direct către „Apă-Canal Chișinău” S.A.

23. Totodată, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, deși facturile sunt emise și pe numele Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău în baza aceluiași contracte, serviciile nu sunt consumate de această întreprindere, care nu gestionează mijloacele bănești achitate pentru aceste servicii și nu are obligația de plată a datoriilor aferente.

24. În aceste condiții, instanța de apel a concluzionat că Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău nu poate fi obligată la achitarea serviciilor respective, motiv pentru care a admis apelul, a casat hotărârea primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată.

25. La 30 aprilie 2024, „Apă-Canal Chișinău” S.A., reprezentată de avocatul

Daniela Moraru a declarat recurs împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond și încasarea cheltuielilor de judecată suportate la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de recurs.

26. În motivarea recursului, „Apă-Canal Chișinău” S.A., reprezentată de avocatul Daniela Moraru, a reiterat motivele de fapt și de drept indicate anterior la etapa examinării cauzei în prima instanță și în instanța de apel, suplimentar invocând dezacordul cu decizia din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, care, în opinia sa, este bazată pe constatări contradictorii, fără o argumentare clară și coerentă, fiind adoptată cu aprecierea superficială a probelor administrate, ceea ce a condus la concluzia greșită privind lipsa obligației de plată în sarcina Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău și, implicit, la respingerea neîntemeiată a acțiunii. Or, pretențiile sale sunt fondate și pasibile de a fi admise.

27. Prin referința depusă la 05 noiembrie 2024, Î.M.G.F.L. Nr. 4 din mun. Chișinău în procedura falimentului a solicitat declararea inadmisibilă sau respingerea ca fiind neîntemeiat a recursului înaintat de „Apă-Canal Chișinău” S.A., reprezentată de avocatul Daniela Moraru.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
- d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

29. Art. 433 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- f) recursul este vădit neîntemeiat.”

30. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

31. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

32. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că „Apă-Canal Chișinău” S.A., reprezentată de avocatul Daniela Moraru s-a conformat dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, și a depus în termen recursul la 30 aprilie 2024. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 09 noiembrie 2023 și expediată participanților la proces, prin e-mail la 04 martie 2024 (f.d.115).

33. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit.a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă (a se vedea pct.28).

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 1 septembrie 2023).

35. În recursul declarat, „Apă-Canal Chișinău” S.A., reprezentată de avocatul Daniela Moraru se limitează la formularea unor critici generale față de soluția instanței de apel, fără a arăta în mod concret care dintre ipotezele expres și limitativ prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a)-f) ar fi incidente cauzei de față. O atare omisiune face imposibilă analiza de legalitate a hotărârii recurate în raport cu obiectul și scopul recursului.

36. Or, este de principiu că recursul este o cale de atac de strictă legalitate, iar partea care înțelege să îl exercite are obligația procesuală de a indica în mod clar temeiurile de drept incidente, inclusiv prin raportare la eventuale abateri grave de la normele de procedură sau de interpretare juridică.

37. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la o instanță, garantat de art. 6 §1 din Convenție, nu este absolut, dar limitările admise de Curte trebuie să fie previzibile și proporționale, iar reclamantul trebuie să manifeste diligență în exercitarea căilor de atac.

38. Astfel, în cauza *Grosjean c. Franței* (2002), Curtea a reținut că o cale de atac nu poate fi considerată efectivă dacă persoana interesată nu este în măsură să înțeleagă ce condiții trebuie îndeplinite pentru ca instanța să o examineze în

fond. De asemenea, în cauza *Walden c. Liechtenstein* (2001), CEDO a reiterat că lipsa unei motivări clare și a indicării temeiurilor legale poate conduce la respingerea unei căi de atac ca inadmisibile, fără ca acest fapt să încalce în sine art. 6, dacă reglementarea este clară și partea avea posibilitatea reală de a se conforma.

39. Prin urmare, în contextul cadrului legal, în care motivele de recurs sunt enumerate limitativ, prin art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, obligația recurentei era aceea de a individualiza motivul de recurs, astfel încât instanța să poată evalua dacă sunt îndeplinite condițiile legale pentru reanalizarea cauzei în calea extraordinară a recursului.

40. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma în vigoare la data declarării recursului, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

41. De altfel, dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

43. În contextul prevederilor art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică în cazul invocării în recurs a temeiurilor menționate la art. 432 alin. (1) lit. d)–f) din Codul de procedură civilă, dacă acestea au fost invocate și în apel sau dacă pretinsa încălcare a avut loc în instanța de apel, la caz, nefiind stabilite anumite încălcări ce ar fi fost comise de instanța ierarhic inferioară.

44. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza *Golder împotriva Regatului Unit*, p. 38, cauza *Stanev împotriva Bulgariei* (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza *Luordo împotriva Italiei*, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza *Levages Prestations Services împotriva Franței*, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza *Helmers c. Suediei*, 9 octombrie 1991).

45. De altfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către „Apă-Canal Chișinău” S.A., reprezentată de avocatul Daniela Moraru, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

46. Față de cele reținute, instanța de recurs constată că recursul este vădit neîntemeiat, întrucât: nu identifică în mod expres niciunul dintre temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu conține o motivare legală corespunzătoare a nelegalității deciziei recurate și nu se fundamentează pe jurisprudența națională sau europeană care să justifice reanalizarea cauzei în recurs.

47. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de „Apă-Canal Chișinău” S.A., reprezentată de avocatul Daniela Moraru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. f), urmează a fi considerat inadmisibil.

48. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art.433 alin. (1) lit. f), art.440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu